

Лялькі, вершы, успаміны...

Як бібліятэкі краіны ўдзельнічаюць у патрыятычным выхаванні моладзі?

IX Міжнародны кангрэс "Бібліятэка як феномен культуры" сабраў у Мінску амаль паўтысячы дэлегатаў з Беларусі і краін блізкага замежжа – Азербайджана, Казахстана, Кыргызстана, Расіі, Таджыкістана і Узбекістана.

У работе кангрэса, асноўай тэмай якога была вызначана лічбавая трансфармацыя бібліятэк, узялі ўдзел кіраунікі і спецыялісты найбуйнейшых бібліятэк, архіваў, музеяў, выдавецтваў, вядучых навуковадаследчых арганізацый і адукатычных устаноў, а таксама вытворцы праграмнага забеспячэння, тэхнічных сродкаў, інфармацыйнай прадукцыі і прымесловага абсталявання для бібліятэк, прадстаўнікі дзяржаўных структур і грамадскіх арганізацый. Арганізаторамі кангрэса, акрамя самой Нацыянальнай бібліятэкі, выступілі Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, некамерцыйнае партнёрства "Бібліятэчная асамблея Еўразіі" і Міждзяржаўны фонд гуманітарнага супрацоўніцтва дзяржаў – удзельнік СНД.

СКАРБНІЦЫ ІНТЭЛЕКТУАЛЬНАЙ СПАДЧЫНЫ

Адкрываючы пленарнае пасяджэнне кангрэса, намеснік міністра культуры Рэспублікі Беларусь **Сяргей Саракач** адзначыў: "Менавіта ў фондах бібліятэк знаходзіцца багатая інтэлектуальная спадчына – найважнейшы складальнік духоўнага і матэрыяльнага ба-гацца, культурнага і інфармацыйнага патэнцыялу нацыі. Да гэтага часу ў Беларусі сформіравалася бібліятэчная сетка, якая ўключае ў сябе каля сямі тысяч публічных і спецыяльных бібліятэк з агульным аб'ёмам фонду больш за сто восемдзесят мільёнаў экзэмпляраў".

Намеснік міністра падкресліў, што, адпавядаючы патрабаванням часу і запытам самых розных сацыяльных пластоў насельніцтва, бібліятэкі актыўна асвойваюць інавацыйныя падыходы ў сваёй дзейнасці, інтэнсіўна развіваюць бібліятэчныя

тэхналогіі, укараняюць новыя формы работы. Сучасныя бібліятэчныя інфармацыйныя тэхнолагіі забяспечваюць не толькі высокі ўзровень абслугоўвання насельніцтва, але і ў значайнай меры спрыяюць развіццю і пашырэнню інтэлектуальнага патэнцыялу дзяржавы.

БІБЛІЯТЭКА-МАЙСТЭРНЯ

Секцыйныя пасяджэнні кангрэса былі прысвечаныя аблеркаванню пытанняў гісторыі бібліятэчнай справы, нарматыўна-прававога і кадравага рэгулявання бібліятэчнай дзейнасці, навуковых даследаванняў у рэалізацыі дзяржаўнай бібліятэчнай палітыкі, лічбавізациі дзейнасці бібліятэк, інавацый-

але яшчэ і атрыманнем карысных навыкаў, якія могуць прыдаты ў далейшым жыцці. Так пачаліся заняткі па саломапляценні, вышыўцы, вырабе тэктэльных лялек і іншых відах народнай творчасці, якія дапамагаюць дзецям бліжэй пазнаёміцца з традыцыйнай культурай. У рамках праекта "Скарбы з бабулінай скрыні" ладзяцца майстар-класы па вышыўцы і вырабе саламянных павукоў, каплюшоў, тэктэльных, абярэжных, абрацавых і гульнявых лялек.

ВЕРШ АД ВЕТЭРАНА

Бібліятэкар Шаршунскай інтэграванай сельскай бібліятэкі Мінскага раёна **Ала Га-**

15 верасня ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі адбыліся святочныя мерапрыемствы, прымеркаваныя да 100-годдзя ўстановы. Прайшлі ўрачыстая цырымонія ўшанавання работнікаў бібліятэкі падзякамі і ўзнагародамі міністэрства і ведамстваў, выстава выдавецкай прадукцыі і электронных інфармацыйных рэсурсаў, уручэнне ўзнагарод **XXX Рэспубліканскага конкурсу "Бібліятэка – асяродак нацыянальнай культуры", цырымонія гашэння паштовай маркі "100 гадоў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі", канцэрт "Разам у новы век!". Але галоўной падзеяй свята, безумоўна, зрабілася адкрыццё IX Міжнароднага кангрэса "Бібліятэка як феномен культуры".**

ных падыходаў да арганізацыі фондаў, сучасных напрамкаў у абслугоўванні карыстальнікаў, выкарыстання інфармацыйных рэсурсаў у навуцы, адукцыі і культуры, а таксама вызначэнню прафесійных кампетэнций спецыялістаў. Акрамя таго, асаблівая ўвага была нададзена найбольш эффектыўным практикам сацыякультурнай дзейнасці бібліятэк, перадусім звязанным з выхаваннем патрыятызму і павагі да мінуўшчыны роднай зямлі і народных традыцый, што з'яўляецца асаблівым агульным у Год гісторычнай памяці.

Бібліятэкар Лескаўскай сельскай бібліятэкі Мінскага раёна **Алена Каткоўская** распавяяла аб работе па захаванні і адрадженні народнай творчасці. Улічваючы, што дзеци складаюць большасць наведвальнікаў бібліятэкі, узімка патрэба зацікаўіць іх не толькі чытаннем,

еўская пазнаёміла аўдыторыю з краязнаўчай дзейнасцю гэтай установы. Перадусім яна арыентавана на вывучэнне гісторыі наваколля падчас Вялікай Айчыннай вайны – непадалёк ад Шаршунаў, у вёсцы Сярэдніе, у гады нацысцкай акупацыі дыслышывалася партызанская брыгада "Штурмавая", тут жа захаваліся і партызанская могілкі, якія налічваюць сто адно пахаванне.

Ала Гаеўская з жалем адзначае: апошнім часам у чытачоў назіраецца зніжэнне цікаўнасці да кніг на беларускай мове, таму, каб заахвочыць карыстальнікаў бібліятэкі да знаёмства з родным словам, быў распачаты аонлайн-проект "Пяю цябе, мая Беларусь", у рамках якога ствараюцца і размяшчаюцца на старонках бібліятэкі ў сацсетках відэаролікі аб найлепшых узорах беларускай паэзіі. У запісах гэтых ролікаў, чытаючы вершы

айчынных аўтараў, бралі ўдзел як маладыя карыстальнікі бібліятэкі, так і сталяя, сярод якіх быў і мясцовы ветэрэн, інвалід вайны Пётр Булда.

ЗАФІКСАВАЦЬ ПАМЯЦЬ

Загадчык аддзела Мінскай раёнай цэнтральнай бібліятэкі ў аграгарадку Міханавічы Мінскага раёна **Марына Камлюк** зварнула ўвагу на пытанне патрыятычнага выхавання ў дзейнасці бібліятэк у анлайн-фармаце. У бібліятэцы распрацаваны аонлайн-проект "Гартаючы гісторыі старонкі", прысвечаны пошуку інфармацыі аб земляхах – франтавіках Вялікай Айчыннай вайны, працоўных тыпу і дзецих вайны, – у рамках якога створаная база звестак "Ім трэба пакланіша да зямлі". Пры стварэнні праекта выкарыстоўваліся не толькі архіўныя дакументы, але перадусім успаміны і матэрыялы, перададзеныя самім ўдзельнікамі і сведкамі вайны або іх сваякамі. Усе гэтыя каштоўныя сведчанні дакументуюцца і пераводзяцца ў электронны фармат для размяшчэння на сайце бібліятэкі і яе старонках у сацыяльных сетках, а самі дакументы і фоталамініруюцца і вяртаюцца ўладальнікам. Таксама распечатае стварэнне базы звестак відзазапіса успамінаў дзецих вайны.

Бібліятэкар магілёўскай сярэдняй школы № 19 **Алена Кандраценка**, разважаючы аб патрыятычным выхаванні ў практицы школьнай бібліятэкі, падсумавала, што пры працы ў гэтым кірунку з дзецимі і падлеткамі варты ладзіць дыспуты, дыскусіі, сустэрэчы з выбітнымі асобамі, прысвечаныя расповедам аб герайчных учынках людзей, якія зрабілі значны ўнёсак у абарону краіны.

Як добра відаць з вышэйпададзеных прыкладаў, дзейнасць бібліятэк палігае далёка не толькі і не столькі ў забеспячэнні карыстальнікаў новым чытвом – а перадусім у пастаяннай і стараннай працы з аўдыторыяй і выхаванні ў яе цікаўнасці ды павагі да роднай зямлі, культуры, мовы і гісторыі.

Антон РУДАК